

Consultare Publică: Politica de vecinătate către Est în contextul Președinției Române la Consiliul UE în 2019

La data de 28 februarie 2017, **Europuls** a organizat la Comitetul Economic și Social European a doua consultare publică din seria de dezbateri inițiate de **Europuls** și **Fundația pentru Dezvoltarea Societății Civile** pentru pregătirea Președinției Române a Consiliului UE din 2019. Evenimentul a fost realizat cu sprijinul **Reprezentanței Permanente a României pe lângă Uniunea Europeană**.

Scopul acestei serii de consultări este de a invita românii din instituțiile europene dar și din mediul privat anex să contribuie la identificarea și formularea unor potențiale priorități ale României în cadrul proiectului **RO2019**, dar și a da recomandări cu privire la modul în care România își poate promova aceste priorități.

Europuls consideră că Președinția Consiliului UE din 2019 este o oportunitate de care România trebuie să profite pentru a promova o politică europeană de vecinătate coerentă. România poate juca un rol activ în susținerea politicilor de reformare a administrației publice, de menținere a statului de drept și protejarea drepturilor fundamentale în state vecine precum Ucraina sau Moldova. Având o poziție geostrategică cheie atât în cadrul Uniunii Europene cât și în cadrul NATO, România are toate motivele de a crea o zonă de stabilitate și securitate în vecinătatea ei estică și de a promova o politică de cooperare regională coerentă. Dacă România și-ar asuma ca și prioritate în timpul Președinției politica de vecinătate la est, ar putea găzdui summitul Parteneriatului Estic din 2019, consolidând astfel interesele sale geopolitice și dând un nou impuls parcursului european pentru Moldova și Ucraina.

Care sunt șansele ca politica de vecinătate la Est să se numere printre prioritățile României în 2019? Care sunt domeniile-cheie în care România și UE ar trebui să susțină reforme și să continue colaborarea cu țările din Parteneriatul Estic și de ce? Cum ar putea România să contribuie la redefinirea politicii europene de vecinătate față de statele la est? În încercarea de a găsi răspuns acestor întrebări, Europuls a lansat această consultare pentru a afla părerea cetățenilor despre posibilitatea ca România să devină un promotor al reformării politicii de vecinătate către est a UE. La eveniment au participat **Luminița ODOBESCU**, Ambasador - Reprezentanța Permanentă a României pe lângă Uniunea Europeană, **Andi CRISTEA**, Membru al Parlamentului European, Grupul Alianței Progresiste a Socialiștilor și Democraților și vice-președinte al Comisiei pentru Afaceri Externe, **Cristian Dan PREDA**, Membru al Parlamentului European, Partidul Popular European și membru al Comisiei pentru Afaceri Externe și **Camelia SUICĂ** - Policy Officer în cadrul Serviciului European de Acțiune Externă, care a vorbit în numele propriu.

Dezbaterea a început cu sublinierea faptului că primul pas care trebuie făcut înainte de conturarea priorităților României față de politica de vecinătate către Est în

contextul președinției României la Consiliul UE este acela de a anticipa peisajul regional politic și electoral din prima jumătate a lui 2019, în special în Moldova și Ucraina, pentru a înțelege care va fi rolul României în acea perioadă. De asemenea, audiența a fost avertizată asupra incertitudinilor politice dintre Rusia, SUA și UE, care vor avea un impact general pentru securitatea estică. Mai mulți dintre participanți au menționat că cel mai important element care trebuie luat în considerare în definirea priorităților României în 2019 este Brexit. Indiscutabil, acesta va constitui una dintre prioritățile de pe agenda politică a României.

În același timp, s-a menționat și faptul că din punct de vedere al naturii președinției rotative, **România va trebui să își asume rolul de facilitator pentru cele 27 țări membre**, lăsând deoparte orice fel de complex fie el de inferioritate sau superioritate.

O necesitate absolută în acest context va fi **găsirea de aliați** în Consiliu, cu mult înainte de 2019, pentru a promova anumite priorități de interes comun. Pentru a putea crea parteneriate cu țări din afara cercului de aliați cunoscuți, România nu trebuie să se axeze pe vecinătatea sa în întregime, incluzând și Balcanii de Vest care s-ar putea dovedi și ei susținători ai Parteneriatului.

Din categoria recomandărilor pentru o președinție de succes, s-a insistat asupra abordării strategice și ambițioase pe care România trebuie să o susțină în această regiune, în calitate de furnizor de stabilitate și valori europene, prin definirea, în primul rând, a unei perspective europene în vecinătatea sa estică. Organizarea unui **Summit al Parteneriatului Estic** în România în timpul președinției ar putea marca un punct important de pornire. Ideea această ar trebui deja anunțată, încă din 2017.

S-a susținut și crearea unui **sistem de cerințe și stimulente tailor-made** către țările din regiune, în linie cu cerințele partenerilor noștri și ținând cont de particularitățile și ambițiile statelor vecine. Drept exemplu, pentru a putea veni în ajutorul cetățenilor din Moldova și Ucraina, România trebuie să susțină consolidarea societății civile în cele două țări.

S-a pus în evidență și faptul că România poate să joace un rol de facilitator echilibrat în vecinătatea sa estică, luând în considerare expertiza pe care o deține în raport cu statele din vecinătatea sa, în special în **relația UE-Moldova**, care a fost și va rămâne în continuare o prioritate pentru România. O astfel de cooperare există deja în domenii precum sprijinirea reformei administrative în Moldova și Ucraina unde mai multe state membre lucrează împreună.

Alte idei s-au axat pe importanța **politicii de extindere către est** în special în contextul în care politica de extindere a UE este înghețată în momentul de față, iar singura zona unde UE s-ar putea extinde este doar la Est.

Legat de **Rusia**, aceasta a fost caracterizată aflându-se într-un proces de destabilizare a statelor membre ale UE în contextul alegerilor care vor avea loc în țări importante ca Finlanda, Germania și Franța. Asistăm astfel la o luptă între două tipuri de putere,

soft power-ul Uniunii Europene și hard power-ul rusesc prin politica sa de propagandă și subminare, așa cum explică și Federica Mogherini - "Rusia reprezintă o problemă strategică pentru UE în cadrul EaP".

Una dintre concluzii a fost că deși relația cu Rusia nu poate fi ignorată, aceasta trebuie să se țină cont de principiile dreptului internațional și de suveranitatea statelor din zonă. Alți participanți însă au fost convinși că UE ar trebui să aibă o **abordare fermă față de Rusia** și că includerea acesteia în parteneriatul estic nu este o soluție pentru remedierea situației actuale din vecinătatea estică provocată de acțiunile intrusive rusești.

Un alt element discutat a fost faptul că României îi va fi greu să pună pe agenda sa politică doar politica de vecinătate la est, fără a lua în considerare **politica de vecinătate la sud**. De asemenea, el a menționat și că Domnul Preda a adus în discuție și problema Balcanilor de Vest și negocierile cu Muntenegru și Bosnia ca un potențial factor ce poate afecta viziunea UE către spațiul estic.

Tana Foarfă, Expert Europuls, a prezentat un [policy brief cu recomandări](#) ale Europuls pentru Președinția Română din 2019. Acesta a adus o serie de alte idei în discuție, cum ar fi individualizarea Parteneriatului Estic în funcție de fiecare țară, consolidarea unei strategii față de Rusia **împreună** cu țările din afara UE din zona estică sau nevoia de a exporta mai mult valorile europene în zonă ca alternativă la influența și propaganda rusă.

Din public s-au pus numeroase întrebări, atât în mod direct dar și prin aplicația Slido:

- Ce poate exporta România ca bunuri sau valori la Est?
- Cum poate România să convingă statele UE din vest și sud să se intereseze de est?
- Ce poate exporta România ca și bunuri sau valori la Est?
- S-au început deja negocierile cu celelalte țări ale trio-ului, Finalda și Croația?
- Cât de "suculentă" este Moldova pe masa UE?
- Își dorește și poate oare Europa să concureze cu Uniunea Euroasiatică?
- Cum se poate implica societatea civilă în Președinția României? Vor fi concursuri deschise pentru românii care nu sunt funcționari publici?

Atât participanții la panel dar și cei din sală au dezbătut subiectul și întrebările iar printre punctele sau ideile exprimate cele mai importante amintim:

- România nu are complexe și are deja aliați. Probleme trebuie rezolvate în Sud: Malta și problema migrației, spre est și vest – Balcanii de vest.
- Abia în a doua parte a lui 2019 România se va axa pe prioritățile sale directe. Cu siguranță vecinătatea va fi prioritară.
- România trebuie să renunțe la atitudinea rigidă și de patronaj cu Moldova,

care este eronată.

- România trebuie să regăsească puncte comune cu Federația Rusă, cu care în trecut a putut exista totuși un dialog constructiv.
- Relația cu Rusia este un eufemism, ar trebui să se încerce detensionarea relațiilor economice și politice și o nouă abordare a pozițiilor geopolitice. Pe termen lung, nu există o soluție miracol a acestei chestiuni.
- Un obiectiv anex al Guvernului Român în contextul Președinției dar și în afara ei trebuie să fie protecția drepturilor minorităților române din țările din spațiul estic.

O concluzie generală a fost că în pregătirea Președinției Române a Consiliului UE din 2019 și mai ales pe tematica Parteneriatului Estic, România trebuie să învețe mai bine limbajul european din Bruxelles, atât pentru relațiile bilaterale cu alte state membre sau cu țări din est dar și pentru a putea vorbi ca un adevărat lider în context european.

DESPRE Europuls – Centrul de Expertiză Europeană

Centrul de Expertiză Europeană EUROPULS este o organizație non-guvernamentală înființată în anul 2010 la Bruxelles de un grup de experți români în afaceri europene. Scopul acesteia este acela de a promova procesul de integrare europeană în România dar și de a contribui la dezvoltarea unui spațiu public european. Europuls urmărește să încurajeze dezbaterile publice pe teme europene prin articole și studii, precum și prin organizarea de dezbateri, ateliere de lucru și conferințe, printre participanții la aceste evenimente numărându-se comisari europeni, europarlamentari români și străini, lideri politici, reprezentanți ai societății civile, experți și jurnaliști.

Europuls este inițiatorul și principalul organizator al EUROSFAT, forumul anual dedicat dezbaterilor pe teme europene și partener fondator al proiectului RO2019 pentru sprijinul Președinției Române a Consiliului UE din 2019.

Asociația Europuls, înființată în 15 martie 2010 și înregistrată oficial atât în România cât și în Belgia, este complet independentă de orice organism cu caracter politic.

www.europuls.ro

Copyright © 2017 Europuls – Centrul de Expertiză Europeană

Toate drepturile sunt rezervate, conform Legii nr. 18/1996 privind drepturile de autor.

Întregul conținut al documentului, indiferent de natura lui (text, imagini, elemente grafice, etc.) este proprietatea Europuls – Centrul de Expertiză Europeană. Conținutul nu poate fi reprodus, modificat, transferat, distribuit, republicat, copiat sau transmis în orice altă formă fără permisiunea prealabilă a Europuls.